

Aanwezig: G. de Haan (Plaatselijk Belang Appelscha), dhr. Kloeze, N. Driessen, dhr. Van Rossum (menvereniging Hoogersmilde), J. Bijmolt (SBB), A. Graafstra en C. Wassenaar (Plaatselijk Belang Langedieke), mevr. Vrieling, H. Geertsma (wethouder gemeente Westerveld), B. Middag en J. Hessels (Wapser gemeenschap), J. Mensink (Maatschappij van Weldadigheid), H. Ike en B. Robijn-Aupers (Camping Diever), R. Beerendonk (Camping de Reeenwissel), R. Robbenmont (LTO Midden-Drenthe), A. Krans (Plaatselijk Belang ZWO), J. van Burgstede (LTO Ooststellingwerf), A. Kester (LTO Weststellingwerf), A. van Hummel en H. Duyven (LTO Westerveld), J. Wolf (SBB), C. Scholten en A. Molanus (Provincie Drenthe)

Verslag d.d. 13 februari 2014

Wordt vastgesteld.

Presentatie Groot Wild door Jori Wolf

Opdracht

Vanuit het BIP Drents Friese Wold heeft het Overlegorgaan om een verkenning groot wild gevraagd. Het Overlegorgaan is inmiddels opgegaan in de Stuurgroep Regionaal Landschap Drents Friese Grensstreek, de opdracht voor de verkenning is gelijk gebleven. Namens deze Stuurgroep pakt de provincie Drenthe de rol van opdrachtgever op. Voor de uitvoering van de verkenning heeft de provincie Drenthe opdracht gegeven aan Elzinga & Oterdoom voor procesbegeleiding en aan Spek Fauna-advies voor het aanleveren van objectieve betrouwbare inhoudelijke informatie met betrekking tot de vraagstelling van de verkenning. Daarnaast heeft de provincie Drenthe opdracht gegeven aan Staatsbosbeheer voor het uitvoeren van het projectleiderschap.

Inhoud opdracht

Doel: Een zorgvuldig en objectief advies aan stuurgroep (inclusief communicatie-advies). Het eindresultaat van de verkenning is een door zoveel mogelijk betrokken partijen gedragen advies aan de stuurgroep. De inhoud van dit advies bestaat uit het objectiveren van de effecten die wisent, wild zwijn, edelhert en damhert hebben op het streefbeeld zoals vastgesteld in het BIP, uitgesplitst naar effecten op de drie duurzaamheidsthema's: people, planet en profit. De verkenning is de basis voor een zorgvuldige afweging en besluitvorming. Daarnaast kan de provincie Drenthe de uitkomsten gebruiken voor hun faunabeleid en natuurvisie.

Opmerkingen/vragen nav stand van zaken faunaverkenning

- Particulieren/kleinere eigenaren zijn apart gehoord. Dhr. Zweers (vertegenwoordiger) is afgetreden, wie is vervanger? DPG? Dhr B. Rossingh was contactpersoon namens DPG.
- Bij onderdeel Profit bosbouw toevoegen
- Populatie in de handhouden – populatiebeheer door jagen
- Ergernis is ook een grote schadepost
- Wilde zwijnen – begin er niet aan. Houd rekening met dierziektes o.a. TBC
- In het DFW veel schade door das
- Neem in onderzoek ook andere diersoorten mee (das/steenmarters).
- In vergadering met G.J. Elzinga over BIP heeft men duidelijk "nee" gezegd tegen groot wild
- Provinciaal beleid moet eerst afgestemd worden met Friesland
- Niet op de hoogte dat men zienswijzen had kunnen inleveren F&F plan (Wapse)
- Met LTO volgen nog aparte bijeenkomsten
- Spaanse koeien te bedreigend voor recreanten
- Edelhert voegt iets toe – ondernemers profiteren/boost voor economie/verlenging seizoen
- Grote rasters doen afbreuk aan beleving
- Uitgangspunt in BIP is zonder rasters

- Agrarische sector heeft gevoel dat de schadevergoeding uiteindelijk door hen zelf wordt betaald.
- Everzwijn is niet gekoppeld aan edelhert, er is per soort gekeken.
- Geef advies aan bestuurders dat omwonenden/landbouw tegen de komst van het zwijn zijn
- 1 op de 10 banen is in de recreatiesector (in Westerveld zelfs 1 op 5). Economie en werkgelegenheid erg belangrijk. Groot wild daarin grote rol. Is fantastisch mooi en DFW is er uitermate geschikt voor.
- Jammer dat Wisent niet doorgaat – we laten het weer aan de Veluwe over
- Wisent zou prima tussen bestaande rasters kunnen
- Spaanse koeien er uit
- Fazant en konijn moet terug in het gebied – ook belangrijk voor tapuit
- Houd rekening met parkeergedrag. Paden afsluiten?
- Zorgen voor balans tussen verschillende belangen – wat leeft er in de dorpen
- Mooie en goede voorbeelden in het buitenland, maar daar hebben ze wel een ander jachtbeleid (voorkomen van schade)
- Geeft kansen voor de dorpen
- Goed luisteren naar agrariers
- Productiebos – cultuurhistorie. Maatschappij van Weldadigheid heeft houtprijs nodig voor haar bestaan (over 2 weken is er een bijeenkomst voor beheerders, Mij is daarbij aanwezig)
- Zorgen dat landbouw niet zwarte piet krijgt toegespeeld als beheer wordt gehandhaafd (maatschappelijk imago)

Rondvraag

- Afsluiten Bosweg in de avond/nacht? Houd rekening met toegankelijkheid en bereikbaarheid
- Klemmend beroep met straatnamen om borden te plaatsen en te herstellen – steeds mensen die verdwalen
- Hoe staat het met de wandelkaarten – vanuit SBB wordt gewerkt aan wandelknooppoute
- Op de nieuwste kaart staan alleen de wandelroutes – zijpaden worden niet vermeld
- Smartphone werkt niet overal
- Canadameer is afgerasterd, maar wat gebeurt er mee? Veel Jacobskruiskruid. **Zoeken we uit en komt in verslag**
- Spartelvijver te diep en te steil (*reactie SBB: balans gezocht tussen voldoende schoon water in de zomer en niet te groot oppervlak; betekent waterpeil in de zomer minimaal 1 meter op diepste punt en dus in voor- en najaar meer water/dieper. Meeste gebruikers zijn positief*)
- Herkenbaarheid van park is belangrijk. Nu is het eigenlijk pas duidelijk dat je in het park bent als er al bent. **Recreatieschap is bezig met bebording en werkt plan uit.**

Samenvatting van de avond

Wat er gemist wordt

- ➔ Bij Economie mist de Bosbouw
- ➔ Ergernis is een belangrijke factor/schadepost, vooral ergernis over onduidelijke en lange procedures, gedeeltelijke vergoeding schade enz.
- ➔ Aandacht voor verdwijnende “gewone” soorten zoals konijnen en fazanten
- ➔ Mooie voorbeelden uit buitenland hoe het kan, maar bv in Duitsland geldt wel een heel ander jachtbeleid.
- ➔ Aandacht voor imago; wie krijgt de “zwarte piet” als het niet gaat zoals we gedacht hadden?

Zorgen

- ➔ Zijn er garanties dat de populaties in de hand te houden zijn (technisch/praktisch en hoe betrouwbaar zijn afspraken op lange termijn?)
- ➔ Wordt er voldoende gekeken naar dierziektes (en dus niet alleen schade aan gewassen)
- ➔ Er is al veel schade door aanwezige soorten (dassen, steenmarters).

- Ook “nieuwe” grazers zorgen op dit moment voor gevoel van onveiligheid (spaanse koeien)
- Rasters kunnen schade voorkomen, maar belemmeren de belevingswaarde
- Schaderegelingen zijn arbeidsintensief (rompslomp) en niet voldoende
- (gedeeltelijk) afsluiten van wegen heeft gevolgen voor bereikbaarheid dorpen

Kansen

- Groot Wild biedt kans voor ontwikkeling R&T sector (en werkgelegenheid)
- Wisent kan binnen bestaande rasters en biedt daarmee voor korte termijn wel perspectief voor R&T

Onduidelijkheden en vragen

- Hoe zijn particuliere eigenaren vertegenwoordigd? Er is gesproken met B. Rossingh van DPG.

Naschrift :

Na afloop van het gebruikersplatform hebben de aanwezige leden van de verschillende LTO-afdelingen en projectleider faunaverkenning (Jori Wolf) nog doorgepraat. Er is afgesproken dat Jori Wolf contact opneemt met Arend Steenbergen, voorzitter LTO-Drenthe. Ze zal met hem overleggen wat een goed moment is voor verder overleg en met hem bekijken wanneer er meer behoefte is aan informatie. Vooralsnog wordt er geen brede informatiebijeenkomst gepland met alle leden van de LTO-afdelingen. Zolang er nog geen duidelijkheid is over verdere verloop en de reactie op de binnengekomen zienswijzen op het Flora en Faunabeleidsplan is dat minder zinvol. De zorgen en onrust zijn bekend, aanwezige landbouwers zijn voorstander van handhaven nulstandbeleid. Jori Wolf vraagt de aanwezigen wel mee te blijven denken en ook goed na te denken wat mogelijkheden zijn, ook voor bedrijfsverbreding en over snelle en goede afhandeling in geval van schade. Samen leren van wat er elders al opgedaan is aan ervaringen kan een stap zijn. Er liggen kansen om het hier anders te regelen. Voorstel om samen naar de Veluwe te gaan. Afspraak is dat we met elkaar in contact blijven. Wederzijdse contactgegevens zijn bekend. In eerste instantie gaat contact nu dus via Arend Steenbergen en Jori Wolf.

30 oktober is er een Bestuurlijk Overleg. Het voorstel dat dan ter tafel ligt komt op de website te staan

Reacties op de presentatie en vragen kunnen naar j.wolf@staatsbosbeheer.nl